

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep,
0033 Oslo

Deres ref /

Vår ref /

Ark Nr /

Dato / 10.02.2015

Høringsuttalelse – Tilleggshøring : Forslag til endring i energiloven – 3. elmarkeds pakke

Sira-Kvina kraftselskap eier og driver i dag sentralnettsanlegg i tilknytning til egne kraftverk. Sentralnettsanleggene inngår som en integrert del av kraftverkene, både anleggs- og driftsmessig. Med bakgrunn i vår høringsuttalelse datert 06.01.2014 til Forslag til endring i energiloven – 3. elmarkeds pakke vil vi komme med følgende kommentarer til tilleggshøringsnotatet:

Det synes som om departementet har valgt å gå videre med en ren TSO-modell som den mest aktuelle for framtidens transmisjonsnett, noe vi også støttet i den forrige høringsrunden. TSO-modellen reiser spørsmålet om hvordan vederlaget for sentralnettsanlegget skal fastsettes. I høringsnotatets av 17.09.2013 beskriver OED på side 62 følgende overordnede prinsipper for fastsettelse av vederlag:

”Ved overdragelse av transmisjonsnett må Statnett kompensere selger for verdien av anlegg som overdras. [...] Hovedprinsippet som legges til grunn er at salgssummen skal fastsettes slik at nåverdien av inntektsstrømmen fra avskrivnings- og avkastningselementet selskapene får gjennom inntektsreguleringen og salgssummen minst tilsvarer selgende selskaps investeringskostnad.”

Som i vårt hørings svar av 06.01.2014 mener vi det er positivt at problemstillingene rundt verdifastsettelse av disse anleggene tas fram, i og med at en overdragelse vil innebære at det kun er én aktuell kjøper for disse anleggene. Som det går frem av høringsnotatet vil et krav om salg til Statnett i realiteten være å sees på som ekspropriasjon.

Sira-Kvina kraftselskap er likevel av den oppfatning at partene bør ha alminnelig avtalefrihet ved overdragelse av sentralnettsanlegg, og at det er et forhandlings spørsmål mellom partene hvilket vederlag man kommer fram til. Vårt utgangspunkt er at dette er noe som det er opp til partene å komme til enighet om, og ikke noe som OED eller kompetent regulerings-myndighet kan gripe inn i.

Avtalefrihet mellom partene er ikke bare det alminnelige utgangspunktet, men er i tillegg nødvendig og hensiktsmessig for å oppnå en god prosess rundt eventuell overdragelse av sentralnett.

Ved avtalefrihet ivaretas etter vårt syn behovet for fleksibilitet mellom partene:

- Eventuelle overgangsordninger.
- Gjennomføring av og tidsperspektiv på overdragelsene.
- Elementer i vederlagene.
- Grensesnitt mellom sentralnett og annet nett.
- Interne grensesnitt på sammenhengende anlegg med sentralnett og produksjonsnett, f.eks eierskap til hjelpeanlegg, grunn osv, og opplegg for reinvesteringer i disse.

Vi vil videre framheve at det under enhver omstendighet er et grunnleggende rettslig krav at den vederlagsmodellen som legges til grunn må gi en rimelig kompensasjon til netteieren. Her bør også hjelpeanlegg, bygninger og areal som naturlig hører med det som defineres som sentralnettsanlegg inngå.

Som kommentert i vårt høringsvar av 06.01.2015 er vår oppfatning at det som reelt sett er netteiers faktiske økonomiske tap må legges til grunn. En slik verdifastsettelse følger av ekspropriasjonsrettslige vederlagsprinsipper; anleggets verdi må fastsettes enten ut fra omsetningsverdi i et fritt marked eller ut fra hvilken avkastning de antas å kunne gi, jfr prinsippene i vederlagslovens regler om henholdsvis salgsverdi (§ 5) og bruksverdi (§ 6). At ekspropriasjonsrettslige prinsipper bør legges til grunn understøttes også av at tilsvarende lovgivningsteknikk ble anvendt i tilsvarende situasjon i Danmark, jfr den danske elforsyningslov § 35 stk 12.

For å få en hensiktsmessig prosess og avklaringer rundt eventuell overdragelse av sentralnettsanlegg foreslår vi at det settes en maksimal tillatt gjennomføringstid for terminering av eventuelle transaksjoner etter at endringene som Eldirektiv 3 krever er inntatt i Energiloven. Dette for å hindre at eventuelle forhandlinger drar ut eller bevisst blir trenert. Dersom partene ikke kommer til enighet vil en løsning med ekspropriasjon være å foretrekke etter Sir-Kvina sin oppfatning. Dette med bakgrunn i at en etter avhendelse av sentralnettsanleggene etter det vi kan se, ikke lenger vil ha en inntekstramme som en kan føre kostnadene mot.

Med hilsen

Gaute Tjørhom
Adm.dir

Bjarne Tufte
Teknisk Sjef